

SZÉKESEFEJÉRVÁR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	8 frt. — kr.
Fél évre	4 frt. — kr.
Negyed évre	2 frt. — kr.

Bérmentelen leveleket csak ismert köztől fogadunk el.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden négy hasábos petiszor: Megrendelőinktől 4 — nem megrendelőinktől 6 kr-ért igttatják be.

Lapunk számára hirdetések felvételére Budapest: Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móríc.

Bécsben: Oppelik L. és Mosse Rudolf, Hrdlicka Vincze.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) címzendők; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak Klökner Péter kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után négy hasábos petisortól 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A választások után.

A választási mozgalmak megyénk és városunkban bevégeztek s ismét a régi csend állott be.

A választási mozgalmak nem voltak ugyan oly zajosak, mint a mult éveken, a szenvedélyek nem korbácsolhattak oly erősen fel, mint azelőtt: hanem, mint alkotmányt tisztelő és szerető polgárokhoz illik — ha élénken is — de azért szépen, mondhatni, reudben végződtek be.

Megyénk öt, városunk egy követtel van képviselve a nemzet törvényhozó testületében, s így ott e vidék érdeke eléggé megóva van, főleg miután választott követeink közt vannak munkás s fiatal erők, kiktől méltán elvárhatjuk, hogy a haza s e megye és város érdekeit mindenek felett előmozdítani fogják.

A mult éveken sokszor szomoruan kellett tapasztalnunk, hogy e vidék érdekei nem voltak úgy és oly mérvben megvédve s képviselve, mint kellett volna: remélni óhajtjuk, hogy küldött képviselőink kettözött erővel fognak odahatni, hogy e vidék speciális érdekei mindenkor megóvassanak.

A képviselői hivatás, mindenestre egy alkotmányos államban a legszebb és legtisztelőre méltóbb, s habár közvetlen felelőséggel nem is, de mindenestre mégis nagy felelőséggel jár ez állás lelkiismeretes beöltése.

Mi küldött képviselőinkben bizalmat helyezünk, mert hisszük, hogy megfontolták az állás tekintélyes voltát, átgondolták a teendők halmazát és súlyos voltát, mielőtt ez állás elfogadására magukat elhatározták. Bizalmat helyezünk beléjük, nem poli-

tikai elveikért, mert feltesszük mindnyájáról, hogy jelszavuk „a haza minden előtt,” hanem munkásságuk és tevékenységükért, hogy a törvényhozói hivatásnak pontosan s lelkiismeretes eleget tesznek — párt-s nézetkülönbség nélkül.

Első jelszavuk a kötelesség teljesítése legyen, mit ha betöltenek, tartozzanak bármely párthoz — feladatukat megoldották.

Mi tehát most megválasztott képviselőink jövő tevékenysége iránt reményteljes várakozással nézünk elé; mert feltesszük róluk, hogy a haza érdekében tevékenyen fognak közremunkálni.

A jövő országgyűlésnek nem csekély tevékenységi köre lesz. Az ügyek, a legfontosabb ügyek halmaza áll előttük, mind a bel- mint a külügyi téren. Ezek elintézése megfogja viselni, megfogja próbálni a küldött képviselők munka erejét.

Nem kívánjuk azonban mi tőlük, hogy vezérszónokokként szerepeljenek, mert hisz mind nem szerepelhet ott a szónoklat terén, nem lehet mind pártvezér: *hanem óhajtjuk és kívánjuk, hogy munkás, tevékeny szerepet vigyenek, hogy a csendes tanácskozási termekben adjanak kifejezést nézeteiknek s munkálkodjanak a közös érdekében.* — Óhajtjuk ezt azért, mert eddig nagyrésze az ország küldött képviselőinek, csak a szavazásban való részvételnél, vagy távollétben tündökölt, s a szakosztályi s más tanácskozási ülésekben nem igen vettek részt.

Óhajtjuk tehát, de el is várjuk képviselőinktől, hogy vegyenek tevékeny részt a tanácskozásokban, hogy tapasztalataikat s nézetüket ott érvényesítsék.

Reménytelen nézünk tehát követeink tevékenysége elé, adja az ég, hogy reményünkben ne csalatkozzunk.

A lezajlott választási mozgalmak után a szenvedélyesség legyen távol tőlünk, s ha volt is bármely csekély visszavonás, távozzék körülünköl az s legyen közöttünk a béke s egyetértés védő angyla.

Egyetértve mozdítsuk mi elő itthon a közhaza ügyét, — míg ott fűnn az ország színe előtt képviselőink adnak nézeteinknek kifolyást. Egyesült erővel működjünk tehát, mi itthon, ok ott fűnn a közhaza javára: ha így működünk, akkor a haza, e megye és város jóléte előmozdittatik. Adja Isten, hogy úgy legyen! —y—

A cigányokról.

— Liszt, Post, Borrow, Grellmann nyomán. —

VIII.

Ha cigányművészet csupán a magyarok területén fejlődött ki, ugy ezen körülmény neki becsületére válik, mely e szerencsétlenek iránti részvétük, nemes jóakarattuk és kegyes engedékenységtüknek tulajdonítandó, minél fogva méltóságukon alulnak tartották őket oly szerencsétlenekké tenni, mint másutt, s még inkább, mint már voltak.

A magyarok élénk részt vettek ezen művészet fölélesztésében és növesztésében. Ok oly bensőleg csatlakoztak ahoz azon élvezet által, melyet abban találtak, műveinek egybegyűjtése s azon gyakori kísérletek által, miket újabb időben tevének, hogy ezen stílusban is műszerzeményeket hozzanak létre, ugy, hogy korunkban találhatók itt ott a magyar vérből egyesek, kik a cigány virtuozitás hőseivel mérköznek.

Már II. András király Jeruzsálemből visszatérte alkalmából 1219-ben beszélnek a történetirők, kik annak részleteit leírják, a cigányok jelenlétéről ezen országban. László király alatt 1272—1290. azt vesszük észre, hogy számuk tetemesen felgyarapodott. Az

első irók, kik velük foglalkoznak, mint csavargó életet folytató, itt-ott magukat a kovács mesterségre adott; de kitűnő zenészekül elhírhedt egyénekül írják le őket. Ez azon gyanúsítást ébresztheti, hogy azon idő óta lőnek meghíva a magyarok lakomái és ünnepélyeihez szükséges zenekart képezni. Még a krónikairók hallgatása is, kik nem követék ezen virtuozok összes hősi tetteit, e ténynek általános voltából magyarázathatnák meg, mert később minden meglepetés nélkül jelentik, hogy a cigányok zenéje általános bámulatot gerjesztett Thurzó Imrénél a 15-ik században adott ünnepélyeknél, melyek Tokajban három napig tartottak s aztán Bikenben az egész hónapra kiterjesztettek; hirtüvek még nőtt az 1525-ki rákosi és hatvani országgyűléseken.

Tinódy Lippából emlit egy Kármán Demeter nevű cigányt, mint rendkívül nagy virtuozt, kit különösen a bey Uleman pártolt és kegyelt 1550-ben, sőt még gazdagságokkal is elhalmozá, annyira bámulá lángeszét; s Tinódy hozzászól, bár a cigányvirtuozok azon időben igen gyakoriak voltak, mégis egy sem volt közöttük, ki Kármánnal mérközhetett volna. Bizonyosan érdekes lenne kinyomozni, mikor, miként és ki által vitetett be a hegedű ezen bandákba s emelkedett legelső fontosságra?

Midőn Mihály Oláhország vajdája 1599-ben bevonulását tartá Erdélyben, Károlyfehérvárról ázsiai pompával s fényűzéssel, mely sokáig emlékeztetben volt s a történetirők által igen részletesen iratott le, tiz cigány ment a vajda előtt diadalriadót játszva, melynek híresége az ez alkalommal kifejtett fénynek megfelelő volta. — Ugy látszik egyszerűsággal, hogy a cigányzenészek azon időben és még később seregeink vezéreit a csatába is elkísérék, mint az egykori skaldok éjszakon.

A 18-ik század volt a cigányok nagy korszaka s főképviseleijük még életben hitelezéssel lőnek körülvéve, melyek semmiben sem álltak ama szenvedélyes hódolatok

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Motto: Bort megiszsa magyar ember
Jól teszi;
Okkal, móddal meg nem árthat
A szeszit.
Vörösmarty.

Bő szüret kecséget bennünket ez évben; Bár sok honfi arra bitsem ad már épen. A magyar italt, a bort, már sok nem issza; A helyett más lőret nyeldes össe-vissza!

A nyálkát növesztő német zagyvalékot, Mely testi és lelki lomhaságot alkot: A sört sok ugy szívja magába, mint gödény; A sörivást mintha lenne tiltó törvény.

Mások garatjokra bort hazudó nedvet Öntenek, minőt az okos ember megvet. Mert nem tudni mi rüt s ártalmas van benne, A mesterkélrt borban, ha mégis bor lenne.

A ki olesóságért ily bor rabja leve, Nem tudja, hogy olesó husnak hig a leve, Egészséges annál, olesóbb is a moslék; A ki olesót keres az moslékot igyék.

Hajh! legtöbbben isszák, mint valódi Nektárt, Ama rozsz pálinkát, mely még leginkább árt. Ez olyan viz, melyben két ördög a féreg: A borszesz és kénsav, valóságos méreg.

Töle gyenge, sápadt, kiaszott a tótság; Ilyen csak nem óhajrt lenni a magyarság? Menthető a tót még; bort alig kap pénzen, Van bora magyarnak, így mentsége nincsen!

Magyar! ha szereted nemzeted, akkor hát Ne igyál sört, álbort, sem büzös pálinkát.

Élj mértékletesen boroddal, mint ösök; Ne légy lomha, sápadt és kiaszott törzösk.

Igy lesz erős, mint volt, testi leki képen A magyar, megtartván összokait szépen. Még egyszer: sör, álbort, pokoli pálinka, Legyen távol töled magyar Pál és Linka! Lőrincz Károly.

Bús magyarok Pesten.

Ha (— tárczairónak —) lenni vagy nem lenni, kérdések kérdese, hát akkor a (— tárczairónak —) enni vagy nem enni? minek a kérdese... Nálam mindenestre csak napok kérdese. — Legyen ezért is a szerkesztő felelős, mint mindenért, a mi lapjába kerül. (Ez a discret historia is oda került!)

Sokat próbáltam már az életben, mig a halhatatlanság küszöbéig jutottam. Irtam drámát, melyet megdicsértek, mégis megbuktattak. Irtam egy vidéki lapba regényt (ezért kaptam 100 cabanost*) és semmi kritikát: kétszeres áldás!; irtam remek verseket halmazzal (sokszor megdicsért érték egykor poeoseos professorom!); munkatársra voltam Jókai szépirodalmi napilapjának, a néhai jóemlékezetű Életképeknek, Uj időknek, Divat-nefelejtésnek, debreczeni Délibábnak, Üstökösnek, egyszóval minden dicső, korszakot alkotó lapnak, mely jobblétre szenderült, vagy oda kívánkozik. Irtam kritikákat Szanának, jártam

* Alaptalan gyanúsítások kikerülése végett ünnepélyesen kijelentem, hogy nem a „Székesfejérvártól.”

az Egyetértés szerkesztőségébe, nemsokára a Kisfaludy-társaságban olvassák rám a halhatatlanságot, — elég az hozzá, hogy innen-onnan bizony már veterán vagyok én is; egy ember, a ki mindent tud, mindent megpróbált, csak még a — tárczairást nem.

S miért ne?... Hogyan, miért, mi okból ignorálnám ezt, midőn ezzel végre bekoronázva a dicső pályát minden irányból érdemjelrakotta rukkolhatunk be a magyar irodalom pantheonjába, hol a sorsmutatta fügéek koszorújára borulva, második Máriusként sóhajthatom el: Anch io sono pittore!

No ugy-e már ez csak szépen volt mondva... Szó a mi szó, én nem is tudom, hogyan vagyok ezzel a Pesttel! Nem szenvedhetem. Lehet itt mulatni, időt tölteni, szórakozni (de bankókkal, — hanem az aztán legyen quantum satis, nem pedig mint quod carum, rarum!)

Ez az élet szekerének kenője, melyről már Petőfi is megmondta:

E nélkül a kerék lassan forog
És a felett szörnyű mód nyikorog.

De mégis, ha istenigazában akarok mulatni, ha elakarom felejteni a hétköznapi élet kufarkodását, vásári zaját, ha azt a helyet akarom felkeresni, a hol lakik a nyilt szív nyitott ajtón belül, az őszinteség, tövistelen kedély és igaz magyar barátság: itt hagyom a fővárost minden nagyszerűségével és — megyek falura.

Hogy aztán az ilyen magamfajta gongolkozásu ember jól találja magát falun — már az kétségtelen. Hogy az miben áll, miként esik, azt majd megírom máskor.

Most „lássuk az érem másik oldalát,” — a mint egyik nagyszabásu politikusunk szokta mondani — hát a falusiak, hogy találják magukat Pesten?

Nem a derék, becsületes atyámfiait értem, a ki két szakadt ágyéku csikájával rangosan a Fehér lóba száll; nem is a tekintetes urat, a ki feljön nagy sebbel-lobbal ugy hirtelenbe egy kapczaszorító kölcsont kötni, hogy bebizonyítsa a világnak, miszerint nemcsak a kácsa eszi meg a földet, hanem a — kölcson is; nem is azokat a puczcsoz, drága teenszonyokat értem, kik a kis Tündér Ilonákkal Alter és Kissnél báli ruhákat válogatnak... (Hány köből buzát puczoltatok el érte?!.. morog azután otthon az öreg teensur.)

Hanem igenis értem azokat a Kossuth kalapos, kék atillás, sarkautyus csizmájú bús magyarokat, kik sohasem áldják meg dicső Kálvint praedestinációjáért, praedestinációjában is csupán azért, mert őket — akaratuk ellenére — egyetemi polgárokká kente fel.

Ha ugy tetszik nézünk be hozzájuk. Vasárnap reggel van. Hogy reggel van, azt arról vessik észre, hogy még nem keltek fel, hogy vasárnap van, azt meg arról, hogy nem is akarnak délig felkelni.

mögött, mikkel korunkban egy Paganini, egy Rubini tiszteltettek meg. Azon kor egyik legnagyobb corypheus Barna Mihály volt, ki mint virtuoz Csáky bibornok kíséretében tartózkodott, ki életnagyságu képét is elkészített ezen fölirattal: „A magyar Orpheus.“ Ez egy a warburgihoz hasonló zeneverseny folytán történt, melyre tizeketen az akkori legjobb művészek közül valának meghíva, hogy Barnától a diadal-pálmáját elragadják vagy legalább azt neki kétségessé tegyék. Ők mindannyian kisebb-nagyobb mértékben nagy urak kíséretéhez tartoztak, kik büszkék valának rá, hogy e tekintetben csak oly jól vannak ellátva, mint a bibornok. De Barna nem győzté le magát, sőt ellenkezőleg még tetemesen növelé hírnevét. A bibornok erre elhivatá az ország legjobb festését s kíváná, hogy őt udvari egyenruhájában, házi színeivel ábrázolja; megtisztelve érzé magát, ha róla beszéltek s dicsekvéssel vallá magát maecenasának. Ezen kép kastélya egyik termében Radkanban Szepesmegyében lön felfüggesztve, hol még most is létezik.

Ezen troubaduri verseny ténye, milyen a korábbi századokban többször előfordult, eléggé szól azon fontosság mellett, mely akkor a cigányművészetnek tulajdonított s mennyire kizárólag gyakorlák akkor a cigányok a zeneművészetet, miután egyedül őket hívták meg, hogy ezen versenyeken mérkőzzenek meg.

Ha magas személyek örömet átvevők a bírói tisztet ezen harczoknál, ugy ezeket méltóknak kelle tartani, s a tehetségeknek számosaknak lenni, ha tizenkettőt bírtak föl-találni, kik ezen kegyencszel mérkőzni merészkedtek, kinek vagyona különböző kegyelmeinek adományaiból ugy látszik tetemesen fel is gyarapodott.

Tizenöt puskalövés, tizenöt puskalövés ellen.

Közi: Dr. Seidel Pál.

Jelszó: „Si vis pacem: para bellum!“
Ha akarsz békét, csinálj háborút!
Pátká, július 26.

„Les extrêmes se touchent“ mondja a francia. „A szélsőségek találkoznak.“ Ha feketéről beszélsz, eszedbe jut a fehér; ha háborúról szólsz: eszedbe jut a béke. A jelen évad a háborúnak és békének ideje. Hogy a háborúnak és békének van most évadja, azt bizonyítja: török, orosz, görög, porosz s az egész berlini congressus. Mindenütt a háború és béke van az ajkakon. Hogy a háborúnak és békének van most saisonja, azt bizonyítja: apa, anya, fiu, lány, tanár és tanítvány s általában mindazok, kiket a tanév végén az iskolai próbatétek érdekelnek. Mindenütt háború és béke van az ajkakon. Országokban idézhet elő békét vagy háborút a congressus. Csaldokban, városokban, községekben: tanárok, apák, anyák, fiuk és leányok körében idéznek elő szellemi küzdelmet, megháborodást, keservet, vagy békét, nyugalmat, vigaszt és győzelmi babérkoszorút az iskolai próbatétek.

Végre egyik megunja a másik szuszogását és elkezd — horkolni.

Erre a másik föltápáskodik, előveszi a longissimát (kurta pipának hosszú szára) s mivel mint laktársak igen jó barátságban állanak egymással, komoly egykedvűséggel, stoikus higgadsággal jót húz vele az egyik kimondhatatlanjára.

Az is felkel és az entente cordial — mint a diplomátiában szokott — már testvéries ölelkezésbe*) menne át, — de e nemes ifju szórakozásukban a tekintetes levélhordó ur zordon fellépése riasztja meg őket.

— Ürgess ur! Pénzes levél 25 forint.

Hatalmas hujjahó!

Kölcsönös kibékülés.

A postás levegőbe emelése.

— Huszonöt forint. Csupa egyes! Áldott jó édes anyám bizonyosan tejen, turón nevelt benneteket... Oh ti tékozló fiúk! Hossz vándorlás után in ugye mégis csak visszatértek szeretet apátokhoz! Oh ti kedves malaccai a nagy zöldhasunak... Kérlek, húzd meg csak a hajam. Jajaj!... Ugy-e jajgattam. Hát nem álom, csakugyan nem álom!

— Ennek öröme egy grand mulatást csapjunk estére testvir!

— Te mondád. Hanem először a téli kabátot fogjuk kiváltani.

— Ejh! Ráérünk arra még. Holnap is nap lesz; miért lopnánk most olyasmivel az isten drága idejét?

*) Jaj! szedő ur mit csinált!

Apollonak, Minervának, Marsnak, sőt még a fekete Plutonak is most van évadja. Mindenik érdeklődik. Lethe vizén megszáporodtak a csónakok. Olympusban megszáporodtak a babérágak. Cháron felgyűrözve tartja kezében ezező-lapját. Zeus szende mosolylyal nézi a győzelmi koszorúk készítésére összegyűjtött viruló ágakat.

Igen! Itt van az anyagi és szellemi küzdelmek időszaka.

A békének és a háborúnak ideje.

Most mindenkit csak a küzdelmek érdekelnek.

Méltóztassék, a kinek kedve van meg nézni egy kis küzdelmet!

Itt vér helyett csak tinta folyik.

A támadás harcztere Budapesten van, a „Néptanítók lapja“ című táborban. A megtámadott a „Székesfejérvár“ című lapban védelmezi most magát.

Támadó: Somogyi Géza, a védelmi harcos én vagyok.

A harcz célja sem Bessarába, sem az adriai tengeri kikötő, sem Ada-Khale, sem Dobrudzina; hanem egy népkolai könyv, melyet ezelőtt mintegy 8 évvel irtam, 1870. december 20-án fejeztem be és 1871-ben adta ki Székesfejérvárott Klökner Péter könyvkiadó, s azóta több kiadást ért, német nyelvre is lefordított a „székesfehérvári felső esperesi kerület“ 1871. október 5-én megtartott tanácskozmányának hozzá a fejérmegyei méltóságos püspöki-hivatal utján intézett felszólítása folytán. Eme felszólítás föl a „Népkola“ című lap 1872. febr. 1-sei száma a következőket írta: „Seidl Pál összes tankönyvei német kiadásban is meg fognak jelenni az alább következő tanácskozmányi kívánsághoz képest. — Másolat a tanácskozmány jegyzőkönyvéből. — Göbel János György, isztiméri főtanító (jelenleg 1878-ban a székesfejérvári elemi iskolának egyik leginkább kitüntetett tanára) felhozta, hogy az iskolai törvények értelmében népkoláinkban tanítandó szaktárgyak előadására alkalmas tankönyvek német nyelven eddig igen gyéren jelentek meg. A mennyiben pedig Szauder ur „Erstes und zweites Handbuch für Schüler“-féle könyveit falusi iskolákra nagy terjedelműeknek, a Sz. István-társulat által ajánlott Karl Schubert természetrajzát és természettanát szinte nagy terjedelm mellett, még magas áruknak tudja, abbéli óhajátát fejezte ki, hogy Seidel Pál pátkai plebánosnak, a miniszterialis tanterv nyomán, röviden, szakavatottan irt és olcsó tankönyvei német kiadásban is jelennének meg. Az indítvány a tanácskozmány helyeslésevel találkozván, azt eszközlendő, főtiszt. elnök ur (t. i. Stekl Aajos esperes, bölcsész-tudor) legzélszerűbnek vélte, jegyzőkönyvileg tisztelettel felkérni az egyházmegyei hivatalt, (melyet akkor is, most is, mélt. s főtiszt. Pauer János püspök és a tudományos akademia tagja kormányzott), hogy az Seidel Pál szerző ural magát érintkezésbe téve, felszólítaná: *tanácskozmány német nyelvre lefordítására, hogy így egyházmegyei német tanylevél tanodáinknál mintélőbb czélnak megfelelő egyöntetű tankönyvekkel ellátathassanak.*“

E kérelem folytán, melyről engem a

— No, mit én bánom. Postás bácsi, hol szokott halbszajtlizni?

— A három hordóban, instálom.

— Helyes. A mi erszényünk három literig megállja magának a sarat.

— De én magam is, urfiak.

Most már eltűnt minden melancholia, minden kedélybetegség. Nem irtóztak többé a mosdóviztől, a kócos hajat tépő fésütől csizmahuzástól, attillakefélestől. Ment minden sorba, mint a parancsolat.

Ott feszítenek már a hatvani-utczán, holott még csak 9 óra. Hőseinknél az ilyesmi ritka dolog. Pedig valami gyönyörű látványt nyújtanak ilyenkor az utcák! Tüzzől pattant, poczakos szakácsnók, kik az amerikai kövérek báljában legalább is bála királynői méltóságra (ad formam: bálkirálynő) tehetnének szert, vizik a menykő füleskosarakat, melyeknek mély gyomrából csak egy-egy ürü-czomb vége, egy csomó sárgarépa, petrezselyem kandikál a hulladékok bőségkosarából megáldott aszfaltra, melyen az ibolyát kicsókoló aprilisi veszett szél végzi hűségesen a babéraiakon nyugvó tisztas utcaszoprók nagy munkáját... Kicsipett szobaczcizusok rázzák a paplant, pokróczot az ablakban, jobb esetben a törülgető rongy tutti-frutti tartalmát ibolyával megspékelt kabátunkra. Az örökvig kedélyü suszterinasok ujra felveszik és andalgó Párkák módjára tovább fonják az ugyanitt tegnap megszakadt, fütölés, kurjongatás fonalát. Vén mámik kínálgatják soroksári narancsaikat: „Hármat egy hatosért, tessék! Ha így megúnják, megfor-

— Csilaj paraszt! Egy punchot!

— Kettőjöknek kérem ásson? kérdi ez megütődve.

— Hohó! nekem is egyet!

— Igenis kérem alázatossággal. Tüszent, e minutában! Tetszik talán billiárdozni is? Praferánc? kis kégli? Nagy kégli? Carambolage?

— Jó hát egy preferánc parthiet megerezünk.

Itt eldákózzák a délelőttöt. Fizetnek készpénzzel. Sőt Hignázio kávéralót is kap. Jó ebédet csapnak aztán a hírlapokból is széles körökben ismert Petőfi csárdában. Délután ismét Schöldli, fekete kávéval és tekeasztallal. Következik a keres-utí séta.

méltóságos püspöki hivatal 1871. nov. 11-én 1870/1871. szám alatt kelt hivatalos levelében értesített, ft. Nyirák Sándor, jelenleg fejérmegyei szentszéki ülnök, ettyeki plebános, fejérmegyei iskolaszéki tag stb. szives volt több tankönyvet s különösen a „Természetrajz“ címűt is német nyelvre lefordítani.

Ez a régi tankönyv, mely azóta több kiadást ért, és a melyet Somogyi Géza ur most (1878-ban) tartott czélszerűnek a megtámadhatásra.

Tizenöt puskalövésére — tizenöt puskalövésellel felelek.

Nem csak magamnak; hanem tankönyveim pártolónak is tartozom e „védelmi harczczal.“ (Folyt. köv.)

Uti jegyzetek

Német- és Franciaországból.

Közi: Klökner Gyula.

A Max-Josef-tér déli oldalán van még a posta s táviráda-épület is, Klenze műve, nyitott 12 oszlopon nyugvó előcsarnokkal, melynek falait vörös alapon Hinterberger 6 frescói díszítik. Különös, hogy e nagy városban vasár- vagy ünnepnap délelőtt, míg a szentmisék tartanak, sem levelet, sem táviratot nem vesznek fel s adnak ki. Leginkább bizonyítéka a bajor nép vallásosságának, minek ha mindenben is, de ily helyen, ily közlekedési hivatalban kifejezését adni, nem volna szabad. A Residenzstrassen tovább haladva elértük az új városházat s ennek sousterrainjába az ugynevezett Rat's-Keller. Egészen régi goth-stylban, vörös téglából épített remek épület, mely alatt a minket inkább érdeklő Rathskeller létezik. Szép frescókall ékített lépcsőzet vezet a pinczébe, mely már akkor tele volt a már misét hallgatott müncheni Bierbruderokkal, kik vasárnap, mint kivételes esetkor rendes italuktól eltérve, egy pohárka borral nevesítik meg gégeiket. Leérve a szép fal-s tetőzet képekkel és számos ó-német felirattal ellátott teremben helyet foglalánk egy asztalnál s gyorsan egy palczk jó bajor bort vettünk magunkhoz s időnként hasznosabb dolgokkal eltöltendő, siettünk tovább. Müncheni ismerőseinknek a Politechnikumon lévő dolguk, mi is elkísértük őket oda s nem bántuk meg, mert ott alkalmunk nyílt, e világhírű intézetet szakavatott vezetők kaulozolása mellett megtekinthetünk.

Az új Polytechnikum a régi Pinakothek mellett, egy 800 láb hosszú díszes épület. Lajos király által alapított s Neureuther építész s intézeti tanár építé. A parkányokon az épület hosszában 100 az ó-es ujkor legjelesebb természetvizsgálói, gépészeti, számtudósai (Archimedestől kezdve egészen Humboldtig) mellszobrai vannak életnagyságban elhelyezve. Az intézet, mely 8 év óta fennál, nemcsak hogy a legnagyobb s legdíszesebb az összes európai politechn. intézetek közt, de hallgatóinak kiképezetésekre is a legszebb alkalmat nyújtja. Az egész világról összesereglenek itt a tudományoszomjas ifjak, hogy magukat az épi-

tészet-mérnöki vagy gépészeti facultáson kiképezzék. Csak Magyarországból évenként vagy 120 fiatal ember hallgatja az előadásokat.

A főkapun belépve, bejutunk a csoda szép lépcsőházba, mely oly imponans, mit egy idegen sem mulasszon el megnézni. Itt, ugy az épület minden legkisebb részecskeje tanulmány az intézet hallgatójára nézve — ezen s építészeti remek, minek leírására vállalkoznék szakavatott kéz.

A lépcsőház emeletén a kegyelet egy szép emléket láthatjuk. Egy emléktábla van ott felállítva az intézet azon tanárai számára, kik az 1870—71 porosz-franci hádjárat alkalmával a csatatéren elesetek. — S ezek szép számmal vannak. Mindegyiknek neve, kora, állása, születési, halálóási helye s évszáma arany betűkkel van a díszes fekete márványba bevésve.

Innen a Polytechnikum éjszaki oldalával szemben álló új Pinakothekba mentünk. 1846-ban Voit tervei után épült szörny-szület az újabbkori, főkép a müncheni iskola képezte-mesterek műveit őrzi. Képzellen a t. olvasó egy hosszukás négyszögű épületet minden ablak, párkányzat s küldisz nélkül, csak tetőkig nyuló üres falakat, melyen még némileg kivethetők Kaulbachnak Nilson által a külső falra vetett frescói. A belső világitást a lassan emelkedő üveg tetőzetről nyeri, mi a mesterműveket előnyös világitásba tünteti elénk. Az előcsarnokban Wagner oroszlányai tájtják elénk szájokat, miktől Deutsch barátunk majdnem megjéjt, ha Say Ferencz ur fölébe nem sugja, hogy az bizony csak gypsz, s ígérve, hogy délután annak eredetijét a Siegesthoron is megmutatja.

E gazdag gyűjteménynek csak a legjelesebb képeit is felemlíteni — nem volna helyem e hasábokon, csak is azt jegyzem meg, hogy daczára 2 órai ottléti után épen ugy mint a régi Pinakotheknál, annyit tudtunk, mint mielőtt beléptünk, azzal a különbséggel, hogy beléptünk nyakfájással nélkül, s kijöttünk nyakfájással, ugyanis a sok felfelé nézéstől alig tudtuk nyakunkat tartani. A ki e két műkinoshalmazt csak feleletesen is megzemlélni óhajta, az szánjon neki legalább is egy hetet, mert egy-két óra alatt azt átfutva sem lehet megnézni. Kaulbach, az áruló Piloty, Hess, Rottmann, s többek remekeit ugyan meglátja a szemlélő, de ha azokat már előbből másolatban nem ismerné, az összbemennyomás nála már a 2 ik órában már egészen elmosódik.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDÁSZAT.

Lobmayer J. F. terményüzleti jelentése.

Budapest, aug. 5. 1878.

A lefolyt hét elején az üzlet határozatlan jelleggel indult, közepé felé az országos eső folytán kissé szilárdult, míg a végén ellanyhult. — *Buza:* még kevés új jön elő, de a malmok is kicsinyben vásárolnak, ugyszintén kivitelre is csak a szép fajtákból lett kevés vásárolva. *Rozsot:* keveset és olcsóbbul áron vásárolnak; kivitelre

Hajh! Bezzeg ha délelőtt nem látták volna azt a kövér aranylánczos, felpiperézt nagyságos asszonyt, ugyan nem nevetnének most egymás szeme közé, hogy: ni hisz e meg az ürüczombos szakácsné!... Kevély bakák lejtének ideáljaikkal a rangos aszfalton. — Délczeg firtlik lackcipői nyomják a járdát; és — saját tyúkszemiket. Itt egy csoport áll a czeglédi Kossuth-küldöttség arczképcarnoka előtt, különösen Csizmady Gerő öcsémet és tulipántos tarka nyakkötőjét bámulva meg. Majd a színlapok előtt tolonganak, hol Rákosy hirdeti sárgacsikókkal telt zsákjairól: ma a „Sárga csikó“ Soldosnéval. Érezik a tavaszodni kezdő időt — boldog boldogtalán; meghurcolja magát egy kicsit a pesti publikum a langy levegőn; még a Rókuszban is szellőztetnek. (Vége köv.)

Fülbevalók.

Az élet sok örömet nyújt; de legszebb az, melyet egy tisztakeblű nő ad.

Házás életben az önző emberek legjobban szeretik a kedves neve kezdő betűt az asztalkendőkön s ezüst evőeszközökön látni.

A fiatal hölgyeket fakadó s felesdező rózsabimbókhöz szokták hasonlítani, mert még nem tárták fel keblöket s nem tudni mi rejlik abban.

Legbecsebb birtok szerelmünk tárgyát birni; de ugy, ha nem osztózik velünk valaki.

még mindég drága. *Árpa*: — etetésre — erősebben jön már elő, míg serfőzésre még kevés mutatkozik. *Kukoricza*: folytonosan esőkben 25—30 krral olcsóbb. *Zab*: elhanyagolt 20—25 krral olcsóbb. *Káposztarepece*: mert igen sok hiányos jön elő és csak nehezen és olcsó a napi jegyzéstől eltérő — áron adható el; míg *bánati reepeze* kelendőbb.

Ma és tegnap az üzlet kissé kellemesebben indult, bár mérsékeltén vásároltak; az árak azonban nem változtak; következők az átlagárak 100 kilóként készpénzért:

Tiszavidéki buza 78 kgs 9.85—9.90; 79 kgs 10—10.10; 80 kgs 10.15—10.25.
Pestvidéki buza 78 kgs 9.45—9.55; 79 kgs 9.65—9.75; 80 kgs 9.85—10.
Bánati buza 78 kgs 9.40—9.50; 79 kgs 9.60—9.70.

Fejérmegyei buza 78 kgs 9.60—9.70; 79 kgs 9.80—9.90; 80 kgs 9.90—10.

Felsőmagyarországi buza 78 kgs 9.25—9.35; 79 kgs 9.45—9.55; 80 kgs 9.75—9.85. — (Üskös buzák minőség szerint 1—2 frral olcsóbban adhatók el.)

Rozs: 5.75—6.10. *Árpa*: etetési: 5.50—8.5, malata: 6.50—7.50., serfőző: 8—9. — *Zab*: 5.30—7.0. *Kukoricza*: 5.60—6. *Káposztarepece*: 14—14¼. — *Bánati reepeze* 13¼—13¾.

Liszt: miután a belföldi malmok üzlete az idén irányadó leend a buzaár meghatározására, szükséges azt folytonosan figyelemmel kísérni és ezért jelentéseimben megemlíteni fogom. A lisztüzlet jelenleg felette pang — és míg ez jobbra nem fordul a terményárak csökkenése valószínű.

Becsés megbízásait és szállítványait kérve vagyok teljes tisztelettel

Lobmayer J. F.

Hireink.

NOVÁK KÁLMÁN

városunk közszereiben álló derék polgármestere e hó 10-én elhunyt.

A boldogult városunk szülötte s közszereiben álló fia volt; egész élete a közélet terén folyt le. — A korábbi időkben államügyész, városi főbíró volt, majd mint ügyvéd sokáig működött.

Az 1872. évi választás alkalmával a város polgármesterévé választott; ez évben újra meg lett egyhangulag választva.

Kitűnő, tapintatos s munkás tisztviselő; igen barátságos és kedves ember volt a társadalmi életben. Halála által nemcsak a közügyek, de a társadalom is sokat veszített.

Béke poraira!

— Városunkban a követválasztás augusztus hó 12-én folyt le, képviselővé megválasztott *Juraszek Ferencz*, városi főjegyző, mérsékelt ellenzéki 174 szótöbbséggel. Beadott összesen 688 szavazat, melyből *Juraszek Ferencz* 431; *Havranek József* városi kapitány 257 szavazatot nyert.

— Elhunyt derék polgármesterünk temetése vasárnap délután nagy részvét mellett folyt le. Mind a megye-, mind a városban fekete zászló jelezte a derék férfi halálát. A temetésen megjelent városunk közönségének nagy része, ott volt testületileg a városi s megyei tisztikar, a közhadsereg és honvédség tisztikara, az olvasókörök közül testületileg ott volt a tóvárosi s palotakülvárosi stb. A temetésen az egyházi szertartást *Pauer János* püspök végezte. — Közönségünk nagy része a sirig kísérte derék polgármesterünk hült tetemét. — Béke lengjen a jeles férfi porai felett.

— Ma este tartatik meg a mozgósított katonák elhagyott családja javára a táncmultság a lövöldében. Fölvívjuk erre közönségünk figyelmét — a csatatéren vérző s szenvedő harcosaink megérdemlik, hogy itthon maradt családjukat segélyezzük, sőt ezt tenni kötelességünk is.

— A székesfejérvári országos kiállítás végrehajtó bizottsága kedden délután tartott gyűlést. Gróf *Zichy Jenő* az ülést megnyitván, mindenekelőtt *Gebhardt Ignác* végrehajtó bizottsági tag szóval, ugy 20 végrehajtó bizottsági tag — irásbelileg bejelenté lemondását a tagságról, miután *Csitári Kálmán* hivatalos lapszerkesztő s kiállítási titkárral továbbra együtt — az az által a lapjában elkövetett viselt dolgai miatt — maradni nem szándékoznak. Ezzel kapcsolatosan bejelentette a jelenlevő *Csitári Kálmán* lemondása is a titkári állásról. Hosszas vita után *Csitári Kálmán* lemondása egyhangulag elfogadták, s gróf *Zichy Jenő* kiállítási elnök megbízott, hogy a kiállítási titkári állás betöltése iránt s a hivata-

los lapra vonatkozólag intézkedjék s egyúttal a lemondott 20 végrehajtó bizottsági tagot lemondásuk visszavonása iránt felkérje, miután a lemondás oka megszűnt.

— Műkedvelő társulatunk a vásár alkalmával ismét előadásokat ad, és pedig: vasárnap folyó hó 18-ikán *Berezik Árpád* vigjátékát „A házastókat” s hétfőn „A falu rossza” népszínmű ismételtetik.

— A városi s megyei közigazgatási bizottságok e héten tartották ülést, a városi szombaton, a megyei pedig kedden. Egyik gyűlésnek sem volt valami fontos tárgya.

— A székesfejérvári „tővárosi olvasókör” rendezévi közgyűlést augusztus hó 20-ik napján fogja megtartani a kör helyiségében d. u. 3 órakor.

— Az ercsisi „b. Eötvös József emlékoszlop-ügyi bizottság” hálás elismeréssel hozza köztudomásra, hogy a székesfejérvári takarékpénztár tek. igazgatósága az Eötvös emlék javára 100 — száz — forintot bocsajtott rendelkezése alá. Remélni lehet, hogy a nemes példa vonz, és e becses lap 59-ik számában kitüntetett 405 frnyi hiány, mely előre nem látott költségek folytán 600 frtra emelkedett, rövid idő alatt pótolva leend; annál is inkább, miután Fejérmegyében még oly körök maradtak vissza, melyek főképp hivatalva volnának értemi s vagyoni állásuknál fogva ily nemes közfontosságú célra hazafias készséggel közreműködni. *Barnafy Balázs*, b. elnök.

— A lövöldési multság derék polgármesterünk elhunytá folytán augusztus 14-ik napjára halasztott el.

† Halálozás. Székesfejérvár szab. kir. város tanácsa, a városi összes tisztikar, ugy az elhunyt családja és rokoni nevében mélyen szomorodott szívrrel jelenti, miszerint tekintetes *Novák Kálmán* városi polgármagy ur életének 61-ik évében hosszas betegség és a haldoklók szentségének ájtatos főlvétele után f. évi aug. hó 10-én reggeli 7 órakor elhunyt. A boldogult teteme f. hó 11-én délutáni 5½ órakor az ugynevezett hosszutemetői sírkertben öröknyugalomra tétettek s a szt. miscélozot lelke üdvéért e hó 13-án délelőtt 8 órakor a székesegyházban mutatott be a Mindenekurának. Béke poraira!

— A városi képviselőválasztás a legnagyobb rendben folyt le. A pártok reggel 8 órára már a kijelölt helyeiken álltak. A püspöki épületi oldalon a *Juraszek* párt, a városi takarékpénztár előtt a *Havranek* párt volt felállítva. A két párt közt korlát volt. A szavazást fél 9 órakor a belváros és pedig sorshuzás után a *Havranek* párt kezdte; mindjárt kezdetben a *Juraszek* pártnál mutatkozott a többség s mindvégig megmaradt. A választás délután fél 2 órakor fejeztett be. Ekkor *Juraszek Ferencz* küldöttségileg a pártja által a választás színhelyére hozott s a credencialis neki átadott, *Juraszek Ferencz* megköszönte a bizalmat s lelkesült beszédet mondott; a beszéd végeztével zenezóval kísértetett haza.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter *Benedit János* III. oszt. számtiszt s a sátor-alja újhelyi illetékkiszabási hivatalból a székesfejérvári illetékszabási hivatalhoz ideiglenes minőségű II. oszt. pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

— A fejérvári *Jellachich*-ezredre vonatkozólag az „Egyetértésben” következő rémhírt olvassuk. „Egyik német lap közléseiben tovább megy, mint mi tettük, noha szerkesztője a miennkel egyidejűleg értesült a *Jellachich* ezredért katasztrófáról, ugyanakkor intézett ez iránt interpellációt a helyettes magyarországi főhadparancsnokhoz, kinek érdekében lett volna a hírt meghazudtolni, de ezt tenni elmulasztá, alkalmasint azért, mert igaz és czafolatlan, így tehát nekünk sem szükség az továbbra titkolni, noha még most is a felelősséget a tényállás igaz voltára nézve, elhárítjuk magunktól. Ezen hír szerint a *Jellachich*-ezrednek az egy éves önkéntesek ellene szegülvén a parancsnak és ellenzégekük kiterjedvén az egész ezred legénységére, az ezred — mint állítják — tizedeltetett. Ez oly borzasztó és rendkívüli példa, minőhöz hasonló alig fordult elő a jelen században másutt, mint Kelet-Indiában, mely kegyetlenség miatt az egész világ úgy megrögtta Angliát, pedig ott több volt, mint ellenzégek, ott nyílt forradalom volt és azon *Szipoyk*, kik kivégeztettek, sok száz angol családot gyilkoltak a legkegyetlenebb kinok közt.” E borzasztó hírt az „Egyetértés” című lapból fentartással közöljük ugyan, de közölni kötelességünk, mert minket közlőre érdekel; nagyon óhajtanók, ha a helybeli parancsnokság, mint illetékes közeg — erre nézve felvilágosítást adna!

— Két tisztállás van üresedésben a városnál; az egyik a polgármesteri, mely szeptember 2-án fog betöltetni, a másik a főjegyzői. Mindkét állásra van több jelet. A polgármesterre hallottuk említeni *Madaras Lipót* törvényszéki bírót, *Drucker József* volt polgármestert és *Say Rudolfot*. A főjegyzőire eddig *Tomsits Gyulát* és *Tóth István* fiatal ügyvédet.

— A kiállítás hivatalos helyisége szombaton fog berendeztetni a fejérmegyei takarékpénztár épületében.

— *Herczegovina* fővárosából *Mostar*-ból kaptunk értesítést. Katonáink állapota nem mondható kielégítőnek. Igen sok eset volt, hogy három napban csak egyszer kaptak enni, akkor is csak valamit; sokszor hetek számra nem vetkőzhettek le. Bizony szomorú dolog, a 60 millió ugyan mire fordított, ha szegény katonáinknak még éhezni kell?

— *Fáklyásmenet*. A választás napja estéjén *Juraszek Ferencz*nek, mint megválasztott képviselőnek, a választók *fáklyásmenet* rendeztek. — A menet az „*Arany Sas*” vendéglőtől indult el. Több száz *fáklya* lobogása mellett jött le a nagy tömeg *Juraszek Ferencz* lakásához. A ház előtt *Kaiser Sándor* szónokolt, mire *Juraszek Ferencz* lelkes szavakban válaszolt, szavait viharos éljennel fogadta a közönség.

— *Eső*. Vasárnap este ismét nagy eső volt, villámlás és menydörgés kíséretében; késő estélig tartott a nagy zápor, azonban később szép idő állt be.

— *A Donát* napi bucsu vasárnap tartott meg a szőlőhegyünkön. A bucsu élénk volt, különösen villanyozta a kedélyeket a követválasztási mozgalom.

— *Verekezés*. Vasárnap este a sóstói korcsmában katonák s parasztleányok közt verekezés volt, jól elverték egymást s aztán a rendőrség által szétkergettetek.

— *A gazdasági munkálatok* sok helyt már befejeztek, bár a nagy esők a takarítást igen sok helyen meg megakaszták. A termés nem mindenütt kedvező, mert különösen az üszög kárt tett. A szőlőkön azonban nagy termés mutatkozik; gyümölcs kevesebb lesz.

— *Régiséggyűjtés* szépen szaporodik s ügyesen berendezve van. Nemcsak a külföldi tárgyak lettek kiállítva már, de az érmeik egy nagy része is kiállítottak. Ajánljuk megtekintésre közönségünk figyelmébe.

— *A sz.-fejérvári kereskedelmi bank* pénztári forgalma 1878. évi július hó 1-től július hó 31-ig. Bevétel: Pénzkészlet 3885 fr. 74 kr. Betétek folyó számlára, könyvecskék- és levelekre 132756 fr. 38 kr. Bankváltók 59150 fr. 19 kr. Hitelegyleti váltók 11740 fr. Előlegek 1039 fr. Szelvények 3182 fr. 96 kr. Értékpapírok 10676 fr. 64 kr. Ezüst- és aranypénzek 2148 fr. 69 kr. Hitelegyleti biztosítéki alap 50 fr. Kamatok bankváltók után 1141 fr. 56 kr. Hitelegyleti váltók után 263 fr. 16 kr. Előlegek után 212 fr. 23 kr. Általános kamatok 129 fr. 9 kr. Jutalékok 36 fr. 97 kr. Bélyegilletékek 7 fr. 60 kr. Külföldi váltók 2997 fr. Részvény átszerelési számla 1 fr. 60 kr. Összesen 229418 fr. 81 kr. — *Kiadás*: Kivétel folyó számlára, könyvecskék- és levelekre 121922 fr. 72 kr. Bankváltók 48092 fr. 56 kr. Hitelegyleti váltók 10573 fr. Előlegek 2125 fr. Szelvények 9328 fr. 45 kr. Értékpapírok 9905 fr. 21 kr. Ezüst- és aranypénzek 10913 fr. 92 kr. kamatok 331 fr. 50 kr. Bélyegilletékek 69 fr. 95 kr. Költségek 114 fr. 62 kr. Fizetések 316 fr. 66 kr. Külföldi váltók 349 fr. 86 kr. Osztalékok 30 fr. Pénzkészlet 15345 fr. 36 kr. Összesen 229418 fr. 81 kr.

— *Hamary Béla* „A magyar lapdajátékok kézikönyve” czimén egy eddig irodalmunkban hűzogatott pótló specialitás jelent meg e napokban. A munkácska magyar atletikai club által díszre méltott pályamű. Ajánljuk az érdekes füzetkét különösen a tanuló ifjúság figyelmébe. Ára 20 kr. Kapható *Klökner P.* könyvkereskedésében.

— *A székesfejérvári* kölcsönös népegylező-egylet üzletkimutatása 1878 dik évi július haváról. Maradvány június hó 15-én 1575 fr. 14 kr. Heti befizetésekből 11600 fr. 80 kr. Törzsből 1 fr. Késedelmi kamatokból 232 fr. 36 kr. Váltóból 83117 fr. Kötelezőből 2175 fr. Zalogból 1070 fr. Kamatokból 3595 fr. 79 kr. Nyomatványokból 19 fr. 95 kr. Összesen 103387 fr. 4 kr. — *Kiadás*: Váltóra 93161 fr. Kötelezőre 2175 fr. Zalagra 740 fr. Takarékpénztárba 4200 fr. Kezelési költségre 322 fr. 91 kr. Pénztári készlet 2788 fr. 13 kr. Összesen 103387 fr. 4 kr.

— *A követválasztási mozgalom* befejeztettek, most ismét nagyon kívánatos, hogy az egyetértés helyreálljon s mind megyénk, mind városunkban egyesült erővel törekedjen közönségünk a közjólét előmozdítására. Reméljük különben, hogy a befejezett mozgalom semmi roz utóhatást sem fognak hagyni. — A közérdek az együttes működést kívánja.

— *A trónörökös* most vezényelte legelőször ezredét *Prágában*. A vezénylést tisztá, érezen hangon teljesítte. — Egy katonát, ki rosszul lett, hazaküldött. — Visszatérvén a *Burgba*, találkozott a beteg katonával, leugrott lováról, s részvéttel tudakozódott hogyléte után.

— *Tisza Kálmán* kormányelnököt *Selmecz város* szabadelvű pártja nagy lelkesedéssel követjelöltéül kiáltotta ki. A kormányelnök a jelöltséget elfogadta. Ezen kívül a *fiumei kerület* szabadelvű pártja is megkínálta a jelöltséggel. *Szepsi Szt.-György* is megválasztotta.

— *Nagy tűz* volt *Kuti városában* (*Nyitra*). Kétszáz lakház s a helységnek majdnem fele leégett.

— *Kitüntetett magyar műiparos*. *Házánkfia*, *Ij. Kirver György* ékszerész, kit a budapesti kereskedelem és iparkamra a világtárlat tanulmányozása céljából ösztöndíj mellett *Párisba* küldött, ott igen szép kitüntetésben részesült. Ő ugyanis a finom izlés e metropolisának egyik legnagyobb mühelyében alkalmazást nyerve, a belga királynénak ajándékol szánt 500 brilliánttal ékítettő fejké diadém kivitelével bizatott meg. Szívesen jegyezzük föl e hirt, mely bizonyítja, hogy iparosaink képességét a külföld méltányolni tudja.

— *Osman pasa*, a török hadsereg főparancsnoka most békés dolgokra fordítja erejét. Mint palota-marsalnak hatásköréhez tartozik a szultánnak mindennemű takarításokról, elbocsátásokról vagy alkalmazásokról jelentést tenni. Ennek alapján takarékosági szempontból nem rég a nagyur 110 inasát bocsátották el és besorozták a katonaságba. Hasonló sors érte a *Hirkai-Serif* (a próféta koponye) 13 örét. A miniszteriumok számtalan csibukcsi és katediszi között szintén rendet csinált az ügyes pasa. E birvágyó, erőszakos bandából két századot alakítottak.

— *Herczegovina szervezkedése* gyorsan halad előre. *Jovanovic* tábornok tartományi tanácsot szervezett és személyesen vette át e testület elnökségét. Egyszermind tárgyalásokat kezdett a portával azon 3000 emberből álló török csapatok hazaszállításá iránt, melyek *Mosztar*-ból az osztrák-magyar táborba menekültek, és most *Metkovic*-ba vannak internálva s ugy vélekednek, hogy a csapatokat osztrák hajókon *Albánia*-ba fogják szállítani.

— *Belgrádból* jelentik a „*Times*nek” 5-ről: *Belgrádban* izgalmas hírek érkeztek. Azt mondják, hogy a porta fegyvert és löszert osztott ki a mohamedán albánok közt a kik nem régen még a legjobb viszonyban állottak keresztény honfiakkal. — Azt állítják, hogy a porta fölizgatja őket *Bulgária*, *Szerbia* és *Montenegró* ellen. A lázongó vidékeken máris nagy csapattömegek gyűltek össze, és naponként újabb erő érkezik oda. A *Bosznia*-ból és *Herczegovina*-ból visszavonult csapatok is szaporítani fogják a küzdők számát.

Halálozási statistika.

Július hóban 1878.

A belvárosban.

Vok Rozália ½ éves. *Szeivald András* 5½ éves. *Szász Imréné* szül. *Genau Anna* 22 éves. *Belnér Jenő* 72 éves. *Enger Jenő* 5 hónapos. *Schwarz Sámuel* 10 napos. *Radnich Imre* 81 éves. *Ascher János* 45 éves. *Genau Pálné* szül. *Palanki Mária* 45 éves.

A palota-külvárosban.

Csurgai Horváth István r. k. 2 hetes. *Miskei Anna* r. k. 3 hetes. *Duka Vincze* r. k. 1½ éves. *Hegedüs Jánosné* szül. *Horváth Katalin* r. k. 95 éves. *Gazdag István* r. k. 3 éves. *Pausics Illés* r. k. 1 napos. *Veisz József* r. k. 3 hónapos. *Vásárhelyi Szabó István* r. k. ¾ éves. *Farkas Antal* nyug. gazdatiszt r. k. 61 éves. *Ózvegy Buzi Ignác* szül. *Deres Erzsébet* r. k. 61 éves. *Scheiber Mór* izr. 60 éves. *Csader Mari* r. k. 14 éves. *Kucsera Etelka* r. k. 12 éves. *Kubicsé Mari* r. k. 1 éves. *Gyurkovics Erzsébet* r. k. 8 hónapos. *Dörömbözi Julianna* (törvénytelen) r. k. 2 hónapos. *Simon János* r. k. 3 éves. *Gál Jánosné* szül. *Kostyalik Rozália* r. k. 59 éves. *Horváth Ferencz* r. k. ½ éves. *Rostási Szabó István* r. k. 7 hetes. *Végh Imre* r. k. ¾ éves.

A felsővárosban.

Viniczai Mária r. k. ½ éves. *Weisz Terézia* izr. 6 napos. *Nyikos Ferencz* r. k. 2 éves. *Posch Magdolna* r. k. 3 napos. *Szili Zsiga* r. k. 2 napos. *Balogh József* r. k. ½ éves. *Notta Mari* r. k. 8 napos. *Folkner Ant.* r. k. 2½ éves. *Posch Mihály* szül. *Jungblut Teréz* r. k. 41 éves. *Valentis Juli* r. k. 4 hónapos. *Kováts Sándor* r. k. 3¼ éves. *Nagy Mária* r. k. 1 hónap. *Budai Johanna* r. k. 2½ éves. *Radits István* r. k. 1 hónapos. *Pethő István* r. k. 7 hónapos. *Kováts István* r. k. 14 napos. *Kálmán Józ.* r. k. 2 hónapos. *Szegfü Katalin* r. k. 9 hónapos. *Galambos József* r. k. 1 hónapos. *Molnár Lajos* reform. 3 napos. *Szabó Katalin* r. k. 8 hónapos. *Kováts Erzsébet* r. k. 14 éves. *Selymes Pál* r. k. 72 éves. *Vinter Juli* r. k. 1½ éves. *Pölcer Anna* r. k. 1½ éves. *Beteri István* (törvénytelen) r. k. 11 hónapos. *Móker Kati* r. k. 1 éves. *Gaal Anna* r. k. 1 hónapos.

A tö- és vizivárosban.

Elman Aranka r. k. 4 hetes. *Boross Zsófia* ref. 6 éves. *Varga György* r. k. 71 éves. *Lehrner József* r. k. 78 éves. *Krigensberger Anna* r. k. 46 éves. *Dénes József* r. k. 28 éves. *Mente Erzsébet* r. k. 56 éves. *Cseh József* helv. 30 éves. *Libényi Rozália* r. k. 5 napos. *Rehr Borbála* r. k. 47 éves. *Zombai János* r. k. 8 hónapos. *Schleizinger Lotti* izr. 3 hetes. *Bodis József* r. k. 4 hónapos. *Sobor Borbála* r. k. 16 éves. *Tomsics József* r. k. 6 hónapos. *Vörösmarty Lajos* r. k. 67 éves. *Nagy Mária* r. k. 6 hónapos. *Réti József* r. k. 27 éves. *Sütő Mihály* r. k. 86 éves. *Balogh Lukácsné* ref. 65 éves. *Grót István* ref. 2

hónapos. Vinter Julianna r. k. 2 éves. Szabó Katalin r. k. 2 éves. Poleszák György r. k. 30 éves. Hedrik Terézia r. k. 28 éves. Remete Mihály r. k. 35 éves. Barkács Ilona ref. 9 hónapos. Engel Jenő r. k. 5 hetes.

Gabona-ár augusztus 10-én.

100 kilogramm	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	9	20	8	90	8	60
Kétszeres	6	40	6	30	6	20
Rozs	5	80	5	75	5	70
Árpa	5	50	5	—	4	60
Zab	5	80	5	60	5	50
Kukorica	6	60	6	50	6	40

Felelős szerkesztő: **Boross Mihály.**

Hirdetések.

Pályázati hirdetés.

Székesfejérvár sz. kir. város törvényhatósági tisztikaránál a polgármesteri állomás üresedésbe jutván, arra a pályázat ezennel közzététetik.

Felhivatnak mindazok, kik a 2000 frt. évi fizetésben rendszerezett polgármesteri állásra, — mely az esetben, ha az illető folyamodók közül megválasztandó egyszerűsmind jogtudor, szabályrendeleteink értelmében mint árvaszéki elnök külön évi 400 forint javadalmazásban részesítetik, pályázni kívánók, miszerint felszerelt kérvényeket bezárólag *f. évi augusztus hó 29. napjának d. u. 5 órájáig* a városi törvényhatóság ígató-hivatalához benyújtani el ne mulasszák; — maga a választási cselekmény az ez évi szeptember hó 2-án tartandó rendes bizottsági ülésen fog meg-ejtetni.

Kelt Székesfejérvárott, az 1878. évi augusztus hó 7-én tartott rendkívüli városi közgyűlés határozatából.

Ullmann Miklós,
h. polgármester.

Bátor vagyok a n. é. közön-séggel tudatni, hogy lakásomat a kórházból
iskola-utczai
Horváth-féle ház
első emeletébe tettem át.
Dr. Werner János.

! Papir tömegben !
Papírkereskedőknek és könyvnyomdászoknak.
Minden alakú s minőségű levél-, író-, nyomda- és **csomagolópapírt** a legnagyobb választékban raktáron tartja a **PAPIERFABRIKS-NIEDERLAGE,** Wien I. Wolfengasse Nr. 3.
Mintákat ingyen, bérmentve küld.

4 goldene Medaillen.
Liebig's 4 Ehren-Diplome.
Company's Fleisch-Extract
aus FRA-Y-BENTOS (Süd-Amerika).
Nur ächt wenn die Etiquette eines jeden Topfes nebenstehenden Namenszug in blauer Farbe trägt.
haben: Zu bei Anton Lichtneckert, Mór Reichard & Comp. und den Apotheker Broszman Elek in Stuhlweissenburg.
Ferner zu haben bei: Th. Gutthard Sohn in Vesprim.

a székesfejérvári 658. sz. tjkvben + 1. 2. sor 508., 511. hrsz. alatti házak 3/5 része 45 ft. becsértékben, mint Lukács Róza végrehajtási tömegét képező ingatlanokra.

II. A székesfejérvári 4783. sz. tjkvbe + 1. sor alatti ház 1/5 része 5172 ft. becsértékben, ugyanott + 2. sor alatti rétnek 1/5 része 200 ft. becsértékben, ugyanott + 3. sor alatti rétnek 1/5 része 200 ft. becsértékben, a székesfejérvári 4099. sz. tjkvben + 1. sor alatti buzaföld 3/5 része 235 ft. 72 kr. becsértékben, ugyanott + 2. sor alatti buzaföld 3/5 része 214 ft. 30 kr. becsértékben, ugyanott + 3. sor alatti rét 3/5 része 70 ft. 78 kr. becsértékben, ugyanott + 4. sor alatti rétnek 3/5 része 42 ft. 87 kr. becsértékben, ugyanott + 5. sor alatti rétnek 3/5 része 51 ft. 45 kr. becsértékben, ugyanott + 6. sor alatti rétnek 3/5 része 51 ft. 45 kr. becsértékben és ugyanott + 7. sor alatti rétnek 3/5 része 51 ft. 45 kr. becsértékben, mint kiskoru Lukács Aranka, Zsigmond, Piroksa és Árpád illetőségét képező ingatlanokra és pedig Lukács Róza illetőségére a végrehajtási III-ik árverés, a II-ik pont alatt részletezett s a kiskoruk jutalékát képező ingatlanokra pedig az önkényes birói árverés elrendelve lévén, ezen javaknak az alább következő feltételek melletti együttes eladására határnapul **1878. évi szeptember hó 12-ik napjának d. e. 9 órája** Székesfejérvár megyeház 2-ik emeleti folyosóra kitűzetik.

1) Kikiáltási árak a fennkített becsárak, melyen alul a II. p. alatti árverésre kitűzött kiskoru birtokok nem fognak eladatni; ellenben Lukács Róza illetősége (I. p.) becsáron alul is eladatni fognak.

2) Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyisképzésben, v. ovadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3) Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig: az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 3 hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 6 hónap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 9 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. tszék tkvi osztályánál előre kieszközölt utalvány alapján a helybeli kir. adó-, mint birói letéti pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4) Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

5) Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép és pedig a házaknak a legközelebbi évnegyedben, a földeknek és réteknek f. é. sz. Mihály napkor, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6) A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni. Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7) A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött és a kiskoruk jutalékát képező és a II-ik pont alatt részletezett javak iránt tulajdoni- vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetésnek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap, alatt habár külön értesítést nem vettek is ezen kir. tszék tkknyvi osztályánál nyújtsák be: különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett helyben megbízottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be ellenkező esetben Magyar Sándor helybeli ügyvéd mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt a székesfejérvári kir. törvényszéknek 1878. évi május hó 31-ik napján tartott telekkönyvi üléséből.

Szekfü, Danitz, Danitz, Szekfü,
tanácsjegyző. kir. tszéki elnök.

Árverési hirdetés.

A székesfejérvári kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre tétetik, hogy a magyar földhitel-intézetnek, mint végrehajtónak, Kozma Ferenczné szül. Domokos Judith és Kozma Flóra végrehajtást szenvedő ellen 290 frt. 25 kr. s három félévi járadéka erejéig végrehajtás ügyében a p. baracska 52. sz. tjkvben A. I. 2. és +5. sorsz. a. bevezetett, és az 1871-ik évi 34. t. cz. 13. §-a értelmében a magyar földhitel-intézet által ezen birtokokra adott kölcsön engedélyezésekor megállapított 10623 ftra becsült ingatlanokra az 1878. évi október hó 4-ik napjának d. e. 9 órakor, mint első és 1878. évi november hó 4-ik napjának d. e. 9 órakor, mint második határidőben Baracska község házában nyilvános árverésen, következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1) Kikiáltási árak a fennebb kitett becsárak, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtokok nem fognak eladatni.

2) Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% képzésben, taksárképzésről könyvben, vagy a pesti börtön hivatalosan jegyzett értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni. — A bánatpénz lefizetés kötelezettsége alól a magyar földhitel-intézet — ha az árverezők sorába akar lépni — felmentetik.

3) Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 4 hónap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 8 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt, ezen kir. törvényszék telekkvi osztályánál előre kieszközölt utalvány alapján a helybeli kir. adó — mint birói letéti pénztárnál lefizetni, — a bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4) Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától tűzkár ellen, valamely hazai intézetnél saját költségén biztosítani, s ennek megtörténtét a végrehajtó bíróságnál az árverés után legfőbb 15 nap alatt igazolni.

5) Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6) A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog a vevő javára hivatalból eszközöltetni. — Az átruházási költségek s mindennemű illetékek vevőt terhelik.

7) A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére a prts 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetésnek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. tszékhez nyújtsák be; különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen törvényhatóság székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett helyben megbízottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben Dr. Fejér Ferencz helybeli ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt a székesfejérvári e. f. kir. tszéknek 1878. évi april hó 12-én tartott telekkönyvi üléséből.

Danitz, Szekfü,
kir. tszéki elnök. tanácsjegyző.

MAGYAR ASPHALT-RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Budapesten, váczi kör-ut 8. szám.

Alulírt igazgatóságunk van szeresége tudomásra hozni, hogy **Felső-Dernán birtokában levő kiterjedt, gazdag hazai asfalt-télepei** folytán azon kellemes helyzetben van, miszerint minden, az **asphalt-frozasz** szakmájába vágó munkát a legjobb sikerrel, s oly **jutányos árakon** képes teljesíteni, melyek **minden versenyzést** meghaladnak.

- Tisztelettel ajánlja magát:
- a) a t. cz. **közigazgatási hatóságoknak járdák és kocsiutak burkolására;**
 - b) a t. cz. **vasúti igazgatóságoknak és építési vállalkozóknak peronok** készítésére, **előcsarnokok burkolására és hidboltozatok** fedésére;
 - c) a t. **mezőgazdákknak cseplőhelyek, magtarak és istállók burkolására;**
 - d) **gyártulajdonosoknak a gyári helyiségek, és háztulajdonosoknak udvarok és folyosók burkolására, pinceszék és pinceszékek szárazon tartására;** továbbá **isoláló-rétegek készítésére nedves falaknál,** miután az asfalt a leve és fagomba ellen a leghathatóbb óvszer.
 - e) Végül **bátorkodunk a t. katonai hatóságok** becses figyelmét a **laktanyák és kórházaknak** asphaltbevonások által czél szerit és könnyen leendő **tisztántarthatására** vezetni, nemkülönben az asphaltrozást **boltozatos helyiségek** tökéletesen **szárazon tartására** különösen ajánlani.
- Az igazgatóság az általa teljesített munkák jóságáért kölcsönös megállapodás szerint **több évi jótállást** nyújt, valamint tekintetbe vehető esetekben a **fizetési feltételekre** is méltányos figyelemmel van.

Az igazgatóság:
Visontai Kovách László, elnök.
Dániel Ernő. Hanover Miksa. Popper István. Ifj. gr. Ráday Gedeon.
A felügyelő tanács:
Gregersen Guilbrand. Dr. Mandello Károly. Nádosy György.

Pályázati hirdetmény.

Székesfejérvár szab. kir. város törvényhatósági tisztikárnál az üresedésben álló városi alorvosi, — nemkülönben az újabban rendszerezett szegényorvosi állomásokra a pályázat ezennel közzététetik.

Felhivatnak e szerint mindazok, kik a 300 ft. évi fizetés és a városi polgári kórházban kijelölt szabadlakás élvezetével rendszerezett alorvosi, — nemkülönben a 400 ft. évi fizetéssel javadalmazó szegényorvosi állomásra pályázni kívánának, miszerint képességeiket igazoló s okmányokkal felszerelt folyamodványaikat **folyó évi augusztus hó 29-ik napjáig délután 5 órájáig** a városi törvényhatóság ígató hivatalához benyújtani el ne mulasszák; **maga a választás az ez évi szeptember hó 2-án megtartandó** rendes bizottsági ülésen fogván eszközöltetni.

A most jelzett állomások hatásköre és teendőire vonatkozó törvényhatósági szabályrendeletek, folyamodók által a városi jegyzői hivatalnál rendes hivatalos órákban lesznek betekintheők.

Kelt Székesfejérvárott az 1878-ik évi augusztus hó 7-én tartott rendkívüli közgyűlés határozatából.

Ullmann Miklós s. k.,
h. polgármester.

Árverési hirdetés.

A székesfejérvári kir. tszék, mint tkvi hatóság részéről közhírre tétetik, hogy Krausz Mór végrehajtónak Lukács Róza Ferenczy Bálintné végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási perben bíróság lefoglalt — illetve kiskoru Lukács Aranka, Zsigmond, Piroksa és Árpád tulajdonos társak illetményeinek, Lukács Róza végrehajtás alá került részeivel együttes árvereztetését engedélyező árvaszéki 228/78. sz. alatti végzés alapján:

I. Lukács Róza tulajdonán felvett, a székesfejérvári 4783. számú tjkvbe A+1. sor sz. alatti háznak 1/5 része 900 ft. becsértékben, ugyanott 2. sor alatti rétnek 1/5 része 62 ft. becsértékben, ugyanott + 3. sor alatti rétnek 1/5 része 62 ft. értékben, továbbá a székesfejérvári 4099. sz. tjkvbe + 1. sor alatti buzaföldnek 3/5 része 21 ft. 75 kr. becsértékben, — ugyanott + 2. sor alatti rétnek 3/5 része 36 ft. becsértékben, ugyanott + 3. sor alatti rét 3/5 része 10 ft. 50 kr. becsértékben, ugyanott + 4. sor alatti rétnek 3/5 része 8 ft. 25 kr. becsértékben, ugyanott + 5. sor alatti rétnek 3/5 része 16 ft. 50 kr. becsértékben, + 6. sor alatti rétnek 3/5 része 16 ft. 50 kr. becsértékben, + 7. sor alatti rétnek 3/5 része 16 ft. 50 kr. becsértékben, végre